

2017/2260(INI)

28.11.2017

JELENTÉSTERVEZET

a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszteréről: a 2018. évi éves növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásai (2017/2260(INI))

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

Előadó: Krzysztof Hetman

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	9

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszteréről: a 2018. évi éves növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásai, (2017/2260(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9., 145., 148., 152., 153., 174. és 349. cikkére,
- tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. április 13-i intézményközi megállapodásra¹,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak IV. címére („Szolidaritás”),
- tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az 1. fenntartható fejlesztési célra („A szegénység minden formájának felszámolása mindenhol”), és különösen annak 3. célkitűzésére („Nemzeti szinten megfelelő, mindenkire kiterjedő szociális védelmi rendszerek és intézkedések megvalósítása, ideértve a szociális védelmi minimumot is, valamint 2030-ra a szociális védelem kiterjesztése a szegények és a sérülékeny helyzetű emberek jelentős hányadára”),
- tekintettel a Bizottság „2018. évi éves növekedési jelentés” című, 2017. november 22-i közleményére (COM(2017)0690),
- tekintettel a Bizottság és a Tanács közös foglalkoztatási jelentésének a 2018. évi éves növekedési jelentésről szóló bizottsági közleményt kísérő, 2017. november 22-i tervezetére (COM(2017)0674),
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2017. november 22-i bizottsági javaslatra (COM(2017)0677),
- tekintettel az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó, 2017. november 22-i bizottsági ajánlásra (COM(2017)0770),
- tekintettel A riasztási mechanizmus keretében készült 2018. évi jelentés” című, 2017. november 22-i bizottsági jelentésre (COM(2017)0771),
- tekintettel a „2018. évi költségvetés-tervezési javaslatok: Átfogó értékelés” című, 2017. november 22-i bizottsági közleményre (COM(2017)0800),

¹ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- tekintettel „A szociális jogok európai pillérének létrehozása” című, 2017. április 26-i bizottsági közleményre (COM(2017)0250),
- tekintettel a „Kezdeményezés a dolgozó szülők és gondozók körében a munka és a magánélet közötti egyensúly támogatására” című, 2017. április 26-i bizottsági közleményre (COM(2017)0252),
- tekintettel a „Beruházások a gyermekek érdekében: a hátrányos helyzetből való kitörés” című 2013. évi ajánlás eredményeinek értékeléséről szóló 2017. április 26-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2017)0258),
- tekintettel „Az ifjúsági garancia és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés – az első három év” című, 2016. október 4-i bizottsági közleményre (COM(2016)0646),
- tekintettel a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló 1311/2013/EU, Euratom rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2016. szeptember 14-i bizottsági javaslatra (COM(2016)0604),
- tekintettel „Az európai beruházások megerősítése a munkahelyteremtés és a növekedés érdekében: Az Európai Stratégiai Beruházási Alap második fázisa és az új külső beruházási terv felé” című, 2016. szeptember 14-i bizottsági közleményre (COM(2016)0581),
- tekintettel az „Új európai készségfejlesztési program – Közös erővel a humántőke, a foglalkoztathatóság és a versenyképesség megerősítéséért” című, 2016. június 10-i bizottsági közleményre (COM(2016)0381),
- tekintettel „A közösségi gazdaságra vonatkozó európai menetrend” című, 2016. június 2-i bizottsági közleményre (COM(2016)0356),
- tekintettel az „Európa ismét beruház: Az európai beruházási terv mérlege és a következő lépések” című, 2016. június 1-jei bizottsági közleményre (COM(2016)0359),
- tekintettel a szociális jogok európai pillérével kapcsolatos konzultáció elindításáról szóló 2016. március 8-i bizottsági közleményre (COM(2016)0127) és annak mellékleteire,
- tekintettel a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2016. február 15-i bizottsági javaslatra (COM(2016)0071) és a Parlament erről szóló 2016. szeptember 15-i állásponjtjára¹,
- tekintettel az öt elnök „Az európai gazdasági és monetáris unió kiteljesítése” című, 2015. június 22-i jelentésére,
- tekintettel az európai gazdasági és társadalmi fejlődés alapvető tényezőjének számító szociális gazdaság előmozdításáról szóló 2015. december 7-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a munkahelyteremtés és a növekedés fellendítését szolgáló, egyenlőtlenségek

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0355.

- elleni küzdelemről szóló 2017. november 16-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2017. október 26-i állásfoglalására²,
 - tekintettel a garantált minimáljövedelemmel mint a szegénység elleni küzdelem eszközeivel kapcsolatos szakpolitikákról szóló 2017. október 24-i állásfoglalására³,
 - tekintettel az új európai készségfejlesztési programról szóló 2017 szeptember 14-i állásfoglalására⁴,
 - tekintettel „A gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere: a 2017. évi éves növekedési jelentés foglalkoztatási és szociális vonatkozásai” című, 2017. február 15-i állásfoglalására⁵,
 - tekintettel a szociális jogok európai pilléréről szóló 2017. január 19-i állásfoglalására⁶,
 - tekintettel a be nem jelentett munkavégzés megakadályozására, valamint az ilyen típusú munkavégzéstől való elrettentésre irányuló együttműködés erősítését célzó európai platform létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló 2016. február 2-i jogalkotási állásfoglalására⁷,
 - tekintettel a fogyatékossgal élő személyek jogaival foglalkozó ENSZ-bizottságnak az Európai Unió bevezető jelentéséhez kapcsolódó záró megjegyzéseire (2015. szeptember),
 - tekintettel az Európai Számvevőszék „Ifjúsági munkanélküliség – hoztak változást az uniós szakpolitikák? Az ifjúsági garancia és az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés értékelése” című, 2017. márciusi 5/2017. sz. különjelentésére,
 - tekintettel a nemzeti parlamentek képviselőivel a 2018-as európai szemeszter prioritásairól folytatott tárgyalásokra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság véleményére (A8-0000/2017),
- A. mivel a foglalkoztatási ráta emelkedőben van az EU-ban, és 2017 második negyedében 235,4 millióan rendelkeztek munkahellyel, ami 72,3%-os foglalkoztatottságnak felel meg, azaz az EU jó úton halad az Európa 2020 stratégiában kitűzött 75%-os foglalkoztatási ráta elérése felé;
- B. mivel a jelenlegi 7,5%-os uniós munkanélküliségi ráta az elmúlt kilenc évben a legalacsonyabb;

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0451.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0418.

³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0403.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0360.

⁵ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0039.

⁶ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0010.

⁷ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0033.

- C. mivel a fiatalok munkanélküliségi rátája ugyan némi javulást mutat, 16,6%-os (az euróövezetben 18,7%-os) arányuk továbbra is aggasztóan magas; mivel 2016-ban még mindig 6,3 millió 15–24 éves fiatal nem rendelkezett foglalkoztatással, és nem részesült oktatásban vagy képzésben (NEET-fiatalok);
 - D. mivel a tagállamok munkanélküliségi rátái közötti különbségek ugyan csökkentek, még mindig a válság előtti szint fölött vannak;
 - E. mivel az Európai Unió társadalmi előregednek, ami további kihívásokat jelent a tagállamok társadalombiztosítási és egészségügyi rendszerei számára;
 - F. mivel 80 millió európai ember rendelkezik valamilyen fogyatékkal; mivel az akadálymentesítési intézkedések végrehajtása terén továbbra is lemaradás mutatkozik;
 - G. mivel annak ellenére, hogy bizonyos mértékű előrelépés figyelhető meg a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentése terén, még mindig vannak hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és a regionális egyenlőtlenségek továbbra is fennállnak;
 - H. mivel a digitális átálláshoz a munkavállalóknak legalább alapvető digitális készségekre van szükségük, ugyanakkor a becslések szerint az EU lakosságának 44%-a nem rendelkezik ilyen készségekkel¹;
1. a beruházás, a strukturális reformok és a felelős államháztartási gazdálkodás stratégiáján alapuló európai beruházási folyamat fontos részeként üdvözli a 2018. évi éves növekedési jelentést; felszólítja a tagállamokat, hogy a növekedés, a foglalkoztatás és a szociális védelem előmozdítása érdekében vegyék figyelembe nemzeti gazdaságpolitikájukban és stratégiáikban a felmérésben meghatározott prioritásokat;
 2. hangsúlyozza a munkaerőpiaci és szociális politikák javítását célzó strukturális reformok szükségességét annak előmozdítása érdekében, hogy a munkavállalók megszerezhessék a szükséges szaktudást, esélyegyenlőség és tisztességes munkakörülmények jellemezzék a munkaerőpiacot, javuljon a bérnövekedéshez hozzájáruló munkatermelékenység, illetve fenntartható és megfelelő szociális védelmi rendszerek álljanak rendelkezésre;
 3. üdvözli a szociális jogok európai pillérének intézményközi kihirdetését, továbbá úgy véli, hogy az esélyegyenlőség és a munkaerőpiachoz való hozzáférés, a méltányos munkakörülmények, valamint a szociális védelem és befogadás terén megfogalmazott 20 kulcsfontosságú alapelvet hivatkozási pontnak tekinteni az európai szemeszter szakpolitikai koordinációs ciklusának végrehajtása során;
 4. üdvözli az új eredménytáblát, amely 14 fő mutatót biztosít a tagállamok szociális és foglalkoztatási teljesítményének nyomon követéséhez, a szociális pillér összefüggésében azonosított három táj szempont mellett; hangsúlyozza, hogy a legutolsó rendelkezésre álló évhez képest a 14 fő mutatóból 11-ben javulás érhető tetten az EU-ban átlagosan, megerősítve a munkaerőpiaci és a gazdasági fellendülést kísérő szociális helyzet fokozatos javulását;

¹ A digitális gazdaság és társadalom fejlettségi mutatója, Európai Bizottság

5. ismételten aggodalmát fejezi ki a fiatalok munkanélküliségi szintje miatt, amely továbbra is magas, és a NEET-fiatalok száma is stagnál; e tekintetben üdvözli az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés finanszírozásának 2,4 milliárd euróval való növelését a 2017 és 2020 közötti időszakra;
6. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy maximalizálják erőfeszítéseiket a magas színvonalú oktatásban és képzésben való befektetés terén annak érdekében, hogy a megszerzett készségek a munkaerőpiac igényeihez igazodjanak; e tekintetben hangsúlyozza a digitális és egyéb átvihető készségek iránti növekvő igényt, és nyomatékossítja, hogy e készségek fejlesztésére sürgősen és különösen szükség van;
7. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a munka és a magánélet közötti megfelelő egyensúly szempontjából fontos szolgáltatások és jogszabályok javítása érdekében; felszólít az elérhető és megfizethető gyermekgondozási és kisgyermekkorai nevelési szolgáltatások fejlesztésére, valamint a szülők és gondozók számára előnyös feltételek megteremtésére azáltal, hogy lehetővé teszik a családi szabadság szülőknél és gondozóknál kedvező igénybevételét és az új technológiák lehetőségeivel élő rugalmas munkamegállapodásokat; e tekintetben hangsúlyozza a köz- és magánszféra közötti partnerségekben rejlő lehetőségeket;
8. hangsúlyozza a kkv-k potenciálját a munkahelyteremtésben és a gazdaság egészében; létfontosságúnak tartja a vállalkozói szellem támogatását és az üzleti környezet javítását az adminisztratív terhek megszüntetésével, a finanszírozáshoz való hozzáférés javításával, valamint a kkv-kat, a vállalkozókat, a mikrovállalkozásokat és az induló vállalkozásokat előnyben részesítő adózási modellek és egyszerűsített adóügyi megfelelési eljárások kidolgozásával;
9. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fektessenek be az új termelési technológiák és szolgáltatások fejlesztésébe, és támogassák azokat; hangsúlyozza ezek potenciálját a termelékenység növelése, új munkahelyek teremtése és a hosszú távú növekedés ösztönzése terén;
10. úgy véli, hogy az uniós régiókat különböző mértékben sújtó demográfiai hanyatlás egyike az EU növekedését gátló komoly akadályoknak; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vezessenek be olyan intézkedéseket, amelyek e kihívást hivatottak kezelni; hangsúlyozza, hogy a demográfiai hanyatlás kérdését holisztikusan kell megközelíteni, amely magában foglalja a szükséges infrastruktúra kiigazítását, valamint a közszolgáltatások javítását és rugalmas munkafeltételek kialakítását;
11. emlékeztet arra, hogy a várható élettartam növekedése az idősek jó életminőségének biztosítása érdekében szükségessé teszi a nyugdíjrendszerek kiigazítását; hangsúlyozza, hogy ezt úgy lehet elérni, hogy a nyugdíjkorhatárt nemcsak a várható élettartammal, hanem a járulékfizetési évekkel is összekapcsolják, és megakadályozzák a munkaerőpiacról való korai kilépést;
12. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák az aktív időskor, az időskorúak társadalmi integrációja és a nemzedékek közötti szolidaritás politikáját;
13. véleménye szerint a kohéziós politika mint az Európai Unió fő befektetési politikája hatékonyan bizonyult az egyenlőtlenségek csökkentésében, és ezért a jövőbeni

többéves pénzügyi keretben annak legalább hasonló költségvetési szinten kell maradnia; úgy véli, hogy az Európai Szociális Alapnak kell maradnia a munkavállalók munkaerőpiaci beilleszkedését és újbóli beilleszkedését segítő legfőbb eszköznek;

14. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy oly módon fokozzák a fogyatékossgal élők jobb munkaerőpiaci beilleszkedésére irányuló erőfeszítéseiket, hogy megszüntetik a jogalkotási akadályokat és ösztönzőket teremtenek foglalkoztatásukhoz;
15. hangsúlyozza, hogy a munkaerő-kereslet és -kínálat összehangolásának hiánya olyan problémát jelent, amely az EU összes régióját érinti, beleértve a legfejlettebb régiókat is; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a munkavállalók munkaköri, ágazati és földrajzi mobilitásának megkönnyítésével kezeljék ezt a problémát, hogy a kevésbé fejlett és fejlettebb régiókban egyaránt kilehessen elégíteni a munkaerő iránti igényeket; felszólítja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet a határ menti munkavállalók és a periférián dolgozó munkavállalók egyedi körülményeire;
16. hangsúlyozza, hogy a szociális partnerek fontos szerepet játszanak a reformfolyamatban és részvételük hozzáadott értéket teremt a reformok kidolgozása, ütemezése és végrehajtása során; támogatja azt a véleményt, hogy a globalizált piacon kialakult új foglalkoztatási formák a szociális párbeszéd új formáit sürgetik; megerősíti, hogy a tagállamoknak segíteniük kell az embereket a munkaerőpiacon megkövetelt készségek kialakításában;
17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

Az európai szemeszter ciklusának szerves részét képező éves növekedési jelentés célja a fenntartható gazdasági fejlődés és a társadalmi konvergencia erősítése azáltal, hogy meghatározza az Európai Unió és tagállamai számára az elkövetkező évre vonatkozó prioritásokat. Az előadó megjegyzi, hogy a közös foglalkoztatási jelentés jelenlegi kiadása bemutatja a foglalkoztatási és szociális mutatók 2013-ban elfogadott eredménytáblája helyébe lépő szociális eredménytábla eredményeit. Az új eredménytábla számos kiemelt mutatót tartalmaz, amelyek a tagállamok foglalkoztatási helyzetét és társadalmi teljesítményét az alábbi három –a pillér keretében azonosított – dimenzió mentén vizsgálják: i. esélyegyenlőség és munkaerőpiachoz való hozzáférés; ii. dinamikus munkaerőpiacok és méltányos munkakörülmények, valamint iii. állami támogatás/szociális védelem és befogadás.

A 2018-as éves növekedési jelentés az európai gazdaság talpra állásának pozitív jeleit mutatja, stabil gazdasági növekedésről, a munkanélküliség csökkenéséről, valamint a beruházások és az államháztartások javulásáról számolva be. 2017 második negyedévében 235,4 millióan – minden eddiginél többen – rendelkeztek munkahellyel, ebből 8 millió munkahelyet 2014 második negyedéve óta teremtettek. A szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkenő tendenciát mutat. Ennek ellenére bizonyos problémák továbbra is fennállnak. A jelentés célja, hogy meghatározza a fenntartható gazdasági fejlődés társadalmi konvergencia melletti elérése előtt álló legsúlyosabb, tartós akadályokat és ajánlásokat fogalmazzon meg a Bizottság és a tagállamok számára.

A fiatalok munkanélkülisége még ha némileg enyhült is, továbbra is elfogadhatatlanul magas, az euróövezetben 16,6% és 18,7% között áll. Ráadásul 6,3 millió 15–24 év közötti fiatal nem foglalkoztatott, illetve nem részesült oktatásban vagy képzésben sem. Ez az egyik legsürgetőbb kihívás, amelyet haladéktalanul kezelni kell. Az Európai Bizottság számos olyan intézkedést hozott, amelyek közül a legfontosabbnak tekinthető ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés a közelmúltban további 2,4 milliárd eurót különített el a 2017 és 2020 közötti időszakra. Mindazonáltal további intézkedésekre van szükség a Bizottság és a tagállamok részéről egyaránt.

A magas munkanélküliségi ráta orvoslásának egyik megoldása a munkaerőpiaci kereslet és a munkaerő készségei közötti eltérés kezelésében rejlik. Ezért szükség van az oktatáspolitikai kiigazítására és a készségekre irányuló képzések keretének javítására. Ráadásul az Eurostat becslései szerint az európaiak 44%-a nem rendelkezik digitális készségekkel, annak ellenére, hogy ez a munkahelyek 90%-ában legalább valamilyen szinten elvárás. Ezért különösen fontos a digitális és egyéb átvihető készségek fejlesztése. Vannak olyan területek, ahol a munkáltatók nem tudják betölteni az üres álláshelyeket – ez a jelenség a kevésbé fejlett és a fejlettebb régiókat egyaránt érinti. Ezért támogatni kell a munkavállalók munkahelyek, ágazatok és helyszíneken átívelő mobilitását.

Strukturális reformokra van szükség a befektetések ösztönzése és a termelékenység növelése érdekében, ugyanakkor megfelelő szociális védelmi rendszereket is kell biztosítani. E reformoknak különösen az új munkahelyek 85%-át megteremtő kis- és középvállalkozások üzleti környezetének javítására kellene összpontosítaniuk. A Bizottságnak és a tagállamoknak támogatniuk kell az új termelési technológiákat, mivel ezek a termelékenység növelésének és új munkahelyek megteremtésének lehetőségét hordozzák.

Az előadó azzal érvel, hogy a demográfiai helyzet (nevezetesen az európai társadalmak elöregedése és egyes régiók aránytalan elnéptelenedése) kihívást jelent a társadalombiztosítási rendszerek, a szolgáltatások és a munkaerőpiac egészére nézve. Ezért ezt olyan holisztikus megközelítéssel kell orvosolni, amely magában foglalja a szükséges infrastruktúra létrehozását és kiigazítását, a nemzeti nyugdíjrendszerek reformját és az aktív öregedés politikáját. Emellett a generációk közötti szolidaritás és az időskorúak társadalmi befogadásának ösztönzése is hasznosnak bizonyult a társadalom egésze számára.

Az előadó rámutat arra, hogy a fogyatékossgal élő emberek teljes munkaerőpiaci integrálása érdekében már megtett számos intézkedés ellenére a probléma továbbra is fennáll, és további lépéseket tesz szükségessé. A fogyatékossgal élők foglalkoztathatóságának növelése tekintetében különösen nagy lehetőség rejlik azokban a különféle ösztönzőkben, amelyeket a munkaadóknak kínálnak fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatása esetén. Ezenkívül meg kell szüntetni azokat a jogalkotási korlátokat, amelyek a fogyatékossgal élők teljes körű munkaerőpiaci integrációját akadályozzák.

Végezetül az előadó véleménye szerint az éves növekedési jelentés fontos mutatót kínál a tagállamok számára a nemzeti politikák és reformtervek kidolgozása során. Ahhoz azonban, hogy ezek hatékonyak legyenek, el kell kerülni az európai szemeszter következő lépését jelentő országspecifikus ajánlások nem megfelelő végrehajtását.